

Stollingsproblemen

Ga ik de resultaten van dit nieuwe onderzoek verwerken in mijn dagelijks handelen? Zo ja, hoe dan? Wel vaker komen deze vragen op als ik de publicatie doorneem van wetenschappelijk onderzoek met een, op het eerste gezicht, aansprekend resultaat. Maar al te vaak moet ik concluderen dat het geboekte resultaat een interessant perspectief biedt, maar nog verdere rijping vraagt voordat implementatie in de routine aan de orde is. Hier is sprake van evolutie, geen revolutie.

De recente publicatie van Charlot e.a. [1] riep deze vragen ook op. Charlot onderzocht de invloed van een protonpompremmer op een gecombineerd cardiovasculair eindpunt bij patiënten die na een recent myocardinfarct behandeld werden met acetylsalicylzuur. Na 12 maanden follow-up bleek een protonpompremmer te leiden tot een 46% (33-61%) verhoogd risico op een cardiovasculair eindpunt in vergelijking met patiënten die geen protonpompremmer gebruikten. Het mechanisme dat hieraan ten grondslag zou liggen, is mogelijk een veranderde absorptiekinetiek van acetylsalicylzuur ten gevolge van zuurremming. Bij vertaling naar de praktijk stuiten we al snel op het gegeven dat protonpompremmers bij patiënten op acetylsalicylzuur ook een verlaging geven van het risico op maagdarmbloedingen. Beide effecten zouden gewogen moeten worden om te bepalen of het resultaat van Charlot, in aanmerking genomen de bekende verlaging door protonpompremmers van het risico op maagdarmbloedingen, een netto toegevoegde waarde oplevert. In de cardiologie is daar in het verleden al eens aan gewerkt. Een concept als *number needed to treat for unqualified success* (NNTUS) zou deze overweging vorm kunnen geven [2]. De NNTUS geeft het aantal te behandelen patiënten weer dat succesvol wordt behandeld, zonder dat daar een ongewenst effect tegenover staat. Wie slaat er aan het rekenen om te bepalen wat de klinische relevantie zou kunnen zijn van de resultaten van Charlot? Ik ben benieuwd naar de resultaten.

Eric van Roon

van Roon E. *Stollingsproblemen*. PW Wetenschappelijk Platform. 2011;5:e1114.

Overzichtsartikelen

- 69 Allergologisch onderzoek bij geneesmiddelenallergie: toepasbaarheid van verdunningsreeksen en een patiëntencasus
A.F.Y. Al Hadithy, M.S. van Maaren en A. Vermes

Oorspronkelijke artikelen

- 74 Observationeel onderzoek in een algemeen ziekenhuis naar de mate waarin de start van sondevoeding wordt gemeld aan de apotheek
J.J.M. Hassink, S. Hovingh, P.W. Overbeek, M. Duisenberg-van Essenberg en P.M.L.A. van den Bemt
- 79 Effect van genetische variaties op de effectiviteit van clopidogrel
Ankie M. Harmsze, Jochem W. van Werkum, Jurriën M. ten Berg, Hendrik J.T. Ruven, Christian M. Hackeng, Mathieu M. Tjoeng, Olaf H. Klungel, Anthonius de Boer en Vera H.M. Deneer

Nederlands farmaceutisch onderzoek in de internationale literatuur 73, 78, 84

LITERATUUR

- 1 Charlot M, Grove EL, Hansen PR, et al. Proton pump inhibitor use and risk of adverse cardiovascular events in aspirin treated patients with first time myocardial infarction: nationwide propensity score matched study. *BMJ*. 2011;342:d2690.
- 2 Mancini GB, Schulzer M. Reporting risks and benefits of therapy by use of the concepts of unqualified success and unmitigated failure: applications to highly cited trials in cardiovascular medicine. *Circulation*. 1999;99(3):377-83.

Richtlijnen voor kopij zijn beschikbaar op www.pw.nl of op te vragen bij redactie@pw.nl